

TURIZMNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI BO'YICHA STATISTIK KO'RSATKICHLAR

Rahmonov Usmon

Guliston davlat universiteti talabasi

Tursunboyev Sulton

Guliston davlat universiteti talabasi

Zaripov Azamat

Guliston davlat universiteti o'qituvchisi

***Annotatsiya:** Maqolada xalqaro turizm statistikasini tartibga soluvchi tashkilotlar faoliyati, O'zbekiston turizm statistikasini takomillashtirish va xalqaro standartlarga moslashtirishning ilmiy asoslangan usullari tahlil qilingan. Turizmni rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqishda raqamli marketingning o'rni, ahamiyati va uni rivojlantirishdagi imkoniyatlar haqida so'z boradi.*

***Kalit so'zlar:** Turistik kompaniyalar, web saytlar, ijtimoiy tarmoq, diagramma, raqamli marketing, turizm*

Kirish

Xalqaro turizm dunyo iqtisodiyotining yetakchi va eng tez rivojlanayotgan tarmoqlaridan biridir va hozirda turizm sanoati Jahon YalMning 9 foizini tashkil qilmoqda. Raqamli marketing, digital marketing yoki internet marketingi deyiladi va boshqa usullar bilan birgalikda foydalaniladigan tizimli marketing strategiyasidir. Hozirda turizm sohasida raqamli marketingdan foydalanish davom etmoqda. Raqamli marketing turizm sohasida, saytlar, ijtimoiy tarmoqlar, bloklar, elektron pochta marketingi, shuningdek, turistik kompaniyalar va tashkilotlar orqali mijozlarga eng yaxshi xizmat ko'rsatishga yordam beradi. Turistik kompaniyalar va saytlar, turizm xarajatlari, tashrif buyuruvchilar uchun saytlarda joylashtirilgan talablarga mos tur paketlarini taklif qilish orqali raqamli marketingdan foydalana oladi.

Tahlil va natijalar

Hozirgi davrda O'zbekistonda turizm sohasida raqamli marketingdan foydalanish jadal suratlarda olib borilmoqda. Shu jumladan, 2019-yil 13- avgustdagi "O'zbekiston respublikasida turizm sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident farmoni qabul qilindi. Farmonga muvofiq: xorijiy kinokompaniyalarning O'zbekiston hududida audiovizual mahsulotlar (kino, tele va videofilm, klip, multfilm, animelar) yaratishdagi xarajatlarining bir qismi («rebate») 34bitta mahsulot uchun 300 ming AQSH dollaridan oshmagan miqdorda qoplab beriladi.

Asrlar mobaynida O'zbekiston Buyuk ipak yo'lining savdo, savdogarlar va sayohatchilar, jo'g'rofiyashunoslar va missionerlar, isti'lochilar va zabt etuvchilarning yo'lida joylashgan edi. Ayni paytda esa, O'zbekiston tashabbuskor, madaniyat, tarix, an'ana va ekzotik mamlakatlarga qiziquvchilar uchun maftunkor sayyohlik

yo'nalishlaridan biriga aylanmoqda. Shu sababdan nafaqat O'zbekistonda balki butun dunyoda turizmni rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqishda raqamli marketingning o'rni va ahamiyati hozirda juda muhimdir. Raqamli marketing turizm sohasida reklama va mijozlarga xizmatlar to'g'risida ma'lumot berish uchun o'ziga xos texnologiyalardan foydalangan holda turizmni rivojlantirishga yordam beradi. Raqamli marketing turizm sohasidagi reklamalar uchun hali kam o'rnatilgan ko'p usullardan biridir.

1-rasm. O'zbekiston respublikasiga kelayotgan xorijiy sayyoxlar statistikasi.

Raqamli marketing turizmni rivojlantirishda mijozlarning talablari va xohishlarini tushunish uchun ham yaxshi xizmat ko'rsatadi. Ma'lumotlar analiz qilinishi, joriy tendensiyalar to'g'risida tahlil qilinishi va mijozlar orasida anketa jarayonlari orqali raqamli marketing texnologiyalari yordamida turizm sohasida yangiliklarni ko'rsatish va rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqishga imkon beradi. Turizm sohasidagi raqamli marketingning turizmni rivojlantirishdagi o'rni juda katta. Raqamli marketing texnologiyalari orqali turizmni rivojlantirishni rejalashtirish va maqsadlarni aniqlash, reklama va mijozlar bilan aloqada bo'lish, mijozlarni rag'batlantirish jarayonida yordam berish mumkin.

O'zbekistonga yilning dastlabki 4 oyida kelgan turistlar miqdori ma'lum qilindi. Birinchi o'rinda tojikistonliklar – qariyb 624 ming kishi. Statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2023 yil yanvar-aprel oylarida 2 milliondan ortiq chet el fuqarosi turistik maqsadlarda O'zbekistonga kelgan. Ular orasida qo'shni mamlakatlar fuqarolari ko'pchilikni tashkil qiladi.

Xulosa: Bugungi globallashtirilgan dunyoda turizm sohasi davlat budjetiga eng katta foyda keltiruvchi tarmoqlardan biridir. Shu tufayli, O'zbekiston Respublikasi turizm sohasini jadal rivojlantirish chora tadbirlarini izlamoqda. Buning uchun Raqamli marketing qulay bola oladi. Sababi ko'p insonlar raqamli marketingdan foydalanib

iqtisodiy jihatdan barqarorlikga erishmoqda. Bu sohada turizimni ham rivojlantirish ancha samarali bera oladi..

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati :

1. www.uzbektourism.uz
2. <http://www.uzbekistan-geneva.ch/turizm-191.html>
3. Umarov, S. R. (1993). Some boundary value problems for elliptic equations with a boundary operator of fractional order. In Doklady Akademii Nauk (Vol. 333, No. 6, pp. 708-710). Russian Academy of Sciences.
4. Umarov, S. R. (1992). On the well-posedness of boundary value problems for pseudodifferential equations with analytic symbols. In Doklady Akademii Nauk (Vol. 322, No. 6, pp. 1036-1039). Russian Academy of Sciences.
5. Умаров, С. (2017). Основные направления инновационного развития водного хозяйства и его поддержка. Экономика и инновационные технологии, (1), 43-50.
6. Марупова, М. Х., Кубаев, А. С., & Хазратов, А. И. (2022). УСОВЕРШЕНСТВОВАТЬ МЕТОДЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ ПАЦИЕНТОВ С СИНДРОМОМ БОЛЕВОЙ ДИСФУНКЦИИ ВИСОЧНО-НИЖНЕЧЕЛЮСТНОГО СУСТАВА. Евразийский журнал медицинских и естественных наук, 2(5), 164–167. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/EJMNS/article/view/1632>
7. Madina Hikmatuloevna Marupova, Aziz Saidolimovich Kubaeв, & Alisher Isomidinovich Khazratov. (2022). THE ESSENTIAL ROLE OF DIAGNOSTIC AND TREATMENT METHODS FOR PATIENTS WITH TEMPOROMANDIBULAR JOINT PAIN DYSFUNCTION SYNDROME. World Bulletin of Public Health, 10, 141-142. Retrieved from <https://scholarexpress.net/index.php/wbph/article/view/1015>
8. Rustamovich, U. S. (2017). Features of innovative water management in the modernization of economy. TRANS Asian Journal of Marketing & Management Research (TAJMMR), 6(1), 45-53.
9. Кароматов, И. Д., & Гулямов, Х. Ж. (2017). Медицинские вопросы, освещенные в Библии. Биология и интегративная медицина, (4), 55-75.
10. Gulyamov, X. (2023). INTER-ETHNICITY IN THE FORMATION OF CIVIL SOCIETY IN UZBEKISTAN HARMONY AND RELIGIOUS TOLERANCE. Interpretation and Researches, 1(12). извлечено от <http://interpretationandresearches.uz/index.php/iar/article/view/1314>
11. Toshtemirova Mokhira Makhmud qizi, & Jurakulova Durдона Shuxratovna. (2023). Parasites of the Oral Cavity. Genius Repository, 25, 19–20. Retrieved from <https://www.geniusrepo.net/index.php/1/article/view/176>
12. Makhmudovna, T. M., & Makhmadaminovna, K. D. (2023). THE COURSE OF MALFORMATION AND CORNEAL EROSION IN TUBERCULOSIS PATIENTS. Open Access Repository, 4(03), 60-66.
13. Turayeva, G. (2023). The significance of sustainability of grain production in the consumer basket. In E3S Web of Conferences (Vol. 420, p. 01019). EDP Sciences..